

PRAMEN

MESAČNÍK MICHALOVSKÉJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

FEBRUÁR 2008

ČÍSLO 2

ROČNÍK 6

CENA 8 Sk

O pokání

Pokánie má veľkú silu. Môže človeka ponoreného do hriechov oslobodiť z okov hriechu, vyslobodiť ho z nebezpečenstva, hoci by sa nachádzal aj v hlbínach zla. O tom nám hovorí Sv. Písmo na mnohých miestach: „Tako vraví Hospodin: Ak niekto padne, či zase nevstane? Ak sa niekto odvráti, či sa už nenavrátí späť?“ /Jer. 8,4/. Môže sa navrátiť, ak znovu zatúži opäť v sebe zobrazit' Christa. Len počujme, čo hovorí sv. apoštol Pavel: „Deti moje, ktoré znovu rodím v bolestiach, pokiaľ Christos nebude zobrazený vo vás.“ /Gal. 4,19/

Pozrime na lásku Božiu k človeku: my, ktorí sme obdržali tisíce dobrôt, odmietli sme Hospodina, vybrali sme si život v hriechu, či by nás nemal zato potrestať? A on nie, že nás netrestá, ale dáva nám nekonečné dobro. Napriek tomu, že sme odpadli, netrestá nás, ako liek nám dáva pokánie, ktoré môže zahľadiť všetky naše hriechy.

V čom spočíva liečenie pokánia? V prvom rade spočíva v priznaní si svojich hriechov. „Vyznávam Ti svoje hriechy a svoje nepravosti som nezatajil pred Tebou, - hovorí prorok. - Vyznávam v Hospodinovi svoje previnenia, a Ty mi odpúšťaš všetky moje nepravosti.“ /Žalm 32,5/

Po druhé - pokánie vyžaduje veľkú pokoru. To je akoby zlatým nástrojom, ktorý keď sa uchopí za správny koniec, privedie k dobrému výsledku. V pokore treba robiť aj všetko ostatné, tak ako sa modlí sv. kráľ Dávid, ktorý hovorí: „Srdce čisté stvor vo mne Bože /Žalm 50,12/, srdce skrušené a pokorné Boh nezničí.“ /Žalm 50,19/ Lebo skrušené srdce nezarmucuje, neuráža druhých, ale je vždy pripravené trpieť za iných. V tom spočíva skrušenosť srdca, keď ono samo urážané, osočované, zostáva spokojné a netuší po pomste.

Po ďalšie - pokánie je zviazané s modlitbou a slzami nad svojimi hriechmi. Prorok hovorí: „Každú noc kropím svoju posteľ slzami, plačem na svojom lôžku.“ /Žalm 6,7/ „Ako popol je chlieb, ktorý jedávam a do nápoja miešam svoje slzy“ /Žalm 101,10/ Pokánie je neodmysliteľné bez milosrdenstva. Ono ho robí zvlášť silným. Tak ako liečivé byliny pomáhajú liečiť rôzne choroby, tak v duchovnom živote, je takouto mnoholiečiacou bylinou milosrdenstvo. Dokonca môžeme povedať, že od neho závisí náš život. Počujme, čo hovorí Sv. Písmo: „Dajte ako almužnu, čo je vnútri a budete mať všetko čisté“ /Lk 11,41/. „Zameň svoje hriechy za spravodlivosť a svoje nepravosti za milosrdenstvo“ /Dan 4,24/. „Horiaci oheň uháša voda a milosrdenstvo zahľadzuje hriech“ /Sir. 3,33*/.

Ďalej pokánie vyžaduje nehnevať sa, nepamätat' si zlo, ale odpúšťať všetkým. „Ak človek prechováva hnev k blížnemu, ako si potom od Boha žiada uzdravenia?“ /Sir. 28,31/. „Ak ľudom odpustíte ich previnenia, aj vám odpustí Váš Otec Nebeský“ /Mt 6,14/. Taktiež je nutné odvracať bratov od zablúdenia. Je nutné chrániť sa urážok, hnevu a s každým nazívať v miernosti a pokoji.

Teraz už vieme, akým spôsobom sa činí pokánie a dosahuje odpustenie hriechov. Že máme uvažovať nad svojimi hriechmi. Lebo kto denne myslí na svoje hriechy a ľutuje ich, ten nepochybné dosiahne aj uzdravenie. Ten, kto iba hovorí „som hriešny“, hoc sa aj často bude spovedať, ale nebude uvažovať nad svojimi hriechmi a nad svojou nápravou, aj naďalej ostane vo svojich hriechoch.

Začnime pokánie usilovnou modlitbou, kajúcimi slzami a skrušeným srdcom a to nám prinesie večný úžitok. „Cesty jeho som videl, uzdravím ho, budem ho viesť, hovorí Hospodin“ /Iz 57,18/. Začnime s milosrdenstvom, s odpúšťaním našim blížnym, zabudnime urážky, nepamätajme na zlo a krivdu a takýmto spôsobom v pokore posväťme svoju dušu.

Usilujme sa o hornú slávu, lebo táto je pravdivá a skutočná, vzdialujme sa od zemského, aby sme obdržali dobro a milosť v nebi od Hospoda Nášho Isusa Christa, s ktorým i Otcu i Sv. Duchu patrí česť i sláva vo viky.

prot. Mikuláš Sedlický

Pastiersky list vladyku Juraja, biskupa michalovského, k začiatku veľkopôstneho obdobia

Dôstojní spolubratia v službe Božiemu ľudu, kňazi i diakoni, drahí bratia a sestry v Christu!

Vstupujeme do obdobia Veľkého Pôstu, kedy je naša duchovná pozornosť a úsilie zamerané k vnútornej príprave na radostné prežitie sviatkov Christovho vzkriesenia. V tejto príprave nám pomáha obmedzenie sa v jedle s vylúčením mäsitej a mliečnej stravy a určité obmedzenie sa v zábave a osobnom pohodlí, spojené s pravidelným životom modlitby, osobnej i cirkevnej, a väčšia vnímavosť k materiálnym či duchovným potrebám blížnych. Ak sa však, drahí v Christu, budeme sústrediť len na mechanické vykonávanie týchto duchovných cvičení, môže sa nám stať, že ostaneme iba na povrchu nesmierného duchovného bohatstva, ktoré nám pôstna doba ponúka.

Svätí otcovia nám pripomínajú, že človek, ktorý bol Bohom stvorený ako slobodná bytosť, upadol v dôsledku hriechu do otroctva vášni. Tieto slová, ktoré tak často počujeme pri bohoslužbách, nie sú len nejakou bezdychou zbožnou frárou; veď každý z nás zaiste zažil, ako ho doslova

sväzujú rôzne túžby, nenaplnené priania, neuskutočiteľné túžby, takže máme pocit, že sme uväznení v bludnom kruhu neustále sa vracajúcich slabostí, zlovykov a najrôznejších prekážok, ktoré si budujeme sami, či nám ich do cesty stavajú iní. Strácame vnútorný pokoj, radosť a prestávame byť slobodní, pretože už nie sme pánni svojho života. Vládnu nám okolnosti, ktoré zdanlivo nemôžeme ovplyvniť.

Pre človeka je táto situácia neriešiteľná, Boh však vo svojej láske k ľuďom nemohol strieť, aby sa trápili v zajatí vášni. Celé pôsobenie vteleného Božieho Syna, nášho Pána a brata Isusa Christa, medzi ľuďmi je preto zamerané na boj s týmito zdanlivo nezmeniteľnými skutočnosťami. Náš Spasiteľ tento zápas za obnovenie onej vnútornej slobody, ktorá bola človeku venovaná ako najväčší Boží dar, nazýva pokánim. Pokánie, ktoré je hlavným cieľom každého pôstneho obdobia, je duchovnou cestou človeka k Bohu, na ktorej nám pomáhajú rôzne duchovné cvičenia prekonávať vnútorné zajatie a neslobodu. Nie nadarmo vstupujeme do pôstneho obdobia bránou syropustnej nedele, nazývanej taktiež nedelou odpustenia, kedy majú pravoslávni kresťania vo zvyku prosiť sa navzájom o odpustenie všetkého toho, čím si v minulosti ublížili. Úprimným odpustením slabostí druhého človeka sa tak s Božou pomocou oslobodzujeme od toho najväčšieho vnútorného duchovného otroctva, od zožieravej túžby pomstiť sa. Druhý človek pre nás konečne prestáva byť hrozbou a stáva sa milovaným, i keď bratom, ktorý pochybil.

Iný druh pôstu, teda obmedzenie sa v jedle a osobnom pohodlí, nám umožňuje prestať vnímať živý i neživý svet okolo nás ako niečo, čo chceme často i za cenu straty vnútorného pokoja vlastniť, pokoriť, ovládnuť a využiť. S prekvapením totiž zisťujeme, že k plnému a radostnému životu nám stačí omnoho menej, než sme pôvodne mysleli, a tak sa oslobodzujeme od závislosti na veciach. K pôstu v jedle pristupuje i almužna - milodar, ktorá nespočíva iba vo finančnej pomoci tým najpotrebnejším, ale hoci i v ochote nájsť si čas na stretnutie sa s druhým človekom a pomôcť mu, hoci len dobrým slovom a povzbudením, v ťažkej chvíli. Učíme sa vidieť v ľuďoch osoby a nie len bezdyché bytosti, ktoré slúžia k uspokojovaniu našich potrieb; oslobodzujeme sa od vlády nedostatku času, zhonu a peňazi.

V tomto požehnanom čase „svetlého zármutku“, ako Veľký Pôst nazýva otec Alexander Schmemmann, sa od základov mení liturgický život našej cirkvi, aby sme skrze pôstne bohoslužby mohli s Božou pomocou premieňať svoje vnútro. Svätú Štyridsiatnicu, ako taktiež býva veľkopôstna doba nazývaná, otvárame počas prvých štyroch dní prvého pôstneho týždňa čítaním duchovne hlbokého textu kajúceho kánonu sv.

Ondreja, biskupa krétskeho, ktorý nádhernými poetickými slovami zhrňuje význam pokánia v živote každého človeka. Liturgia sv. Jána Zlatoústeho ustupuje v nedel' liturgii sv. Bazila Veľkého, ktorá hlbšie popisuje udalosti našej spásy. Počas veľkopôstnych týždňov sa napokon dokonca „postíme“ i od samotného slúženia svätej liturgie, ktorú tak môžeme hlbšie prežívať ako nedel'né spoločenstvo so vzkrieseným Spasiteľom. Avšak ani počas tohoto liturgického pôstu nezostáva veriaci bez možnosti prijímať svätú Eucharistiu, ktorá je tak prostriedkom našej duchovnej obnovy, tak aj jej cieľom. Pravoslávni kresťania sa v strede a piatky veľkopôstnych týždňov schádzajú k sláveniu liturgie Vopred posvätených darov, vlastne upravenej večernej spojenej s rozdávaním svätého Prijímania. Pri tejto pôstnej bohoslužbe je taktiež naša osobná životná skúsenosť zasadzovaná do súvislosti historickej skúsenosti celého ľudstva s živým Bohom, ako nám o nej svedčí starozákonné čítanie.

V pôste tiež pristupujeme k tajine - sviatosti pokánia, v ktorej Bohu odovzdávame všetky svoje hriechy a nedostatky a vyznávame sa mu z vlastnej bezmocnosti a otroctva vášni. Skrze odpustenie našich zlyhaní, ktoré nám v sviatosti pokánia Spasiteľ ponúka, dosahujeme oslobodenie od všetkých vnútorných zajatí a paschálna noc Christovho Vzkriesenia sa nám stáva radostnou oslavou pravej slobody a vykúpenia.

Pokánie teda, dôstojní otcovia, drahí bratia a sestry, nespočíva v tom, že sa budeme tlať do prs a nariekať, akí sme hriešnici; pokánie je aktívna snaha a zápas človeka dosiahnuť s Božou pomocou vyslobodenie zo zajatia zabehaných koľají, ktoré nikam nevedú, vymaniť sa z obmedzenia vlastných potrieb a nárokov druhých, zmeniť spôsob zmýšľania o sebe samom, blížnych, svete a Bohu, a tak opäť získať stratenú slobodu a s radosťou a dôverou sa stretnúť s milujúcim Bohom, ktorý vo vzkriesení svojho jednorodeného Syna z mŕtvych, rozlomil okovy smrti, ktoré sú vlastne tým najväčším a najhorším otroctvom, s ktorým človek zápasí.

S veľkou duchovnou radosťou konštatujem, že sa cirkevné obce v Košiciach a v Strážskom vrátili k sláveniu Paschy v jednote s celým pravoslávnyim svetom. Daj Boh, aby ich príklad nasledovali v čo najbližšej dobe aj ostatné farnosti našej eparchie.

Požehnané prežitie veľkopôstneho obdobia vám praje

v Christu váš

Juraj, biskup michalovský

Ďakujem

Toto krátku slovo „ďakujem“ vie v živote urobiť veľmi veľa a priniesť radosť a šťastie pomedzi nás ľudí. Vždy zdôrazňujem na hodinách náboženstva deťom a chcel by som ich to aj naučiť, že keď nás niekto udrie, aby sme mu povedali ďakujem. Aby sme neodpovedali za úder úderom, lebo slovo ďakujem je silnejšie od všetkých úderov rukou.

Aj my veriaci veľmi často zabúdame poďakovať sa za všetko, čo dostávame od Boha aj od ľudí. Aj evanjelium svedčí o tom, že z desiatich vyliečených a uzdravených, sa len jeden prišiel poďakovať Isusu Christu a pritom to bol ešte aj Samaritán.

Nevďačnosť je nám ľuďom veľmi blízka a často je mnohým z nás bližšia ako vďačnosť. My veriaci máme ďakovať za každý deň a oslavovať Boha. Je zaujímavé, že Samaritáni a pohania boli vďačnejší ako ľudia z vyvoleného Božieho národa, za to čo dostávali od Isusa Christa.

Dobrému veriacemu človekovi aj prežité zlo prináša dobro. Uvediem príklad z každodenného života. Rozprával mi to v týchto dňoch jeden môj mladý veriaci, ktorému som pred pár rokmi pomohol nájsť zamestnanie, ale kde sa dlho neohrial. Mrzelo ma, že sa tak stalo, že nevydržal, ale bolo mi povedané, že odišiel sám. Mrzelo ma to a bol som z toho smutný, lebo inde si prácu nenašiel a neodišiel ani do zahraničia. A až teraz som sa od neho dozvedel, že odišiel na vysokú školu a tohto školského roku končí vysokoškolské štúdium. Teraz mi povedal, čo sa stalo, že v zamestnaní, keď sa tam niečo stratilo, podozrievali a obvinili jeho. On im rozhodne povedal, že on to nebol a tak odišiel na vlastnú žiadosť. Dnes už vedia, že ho podozrievali nepravom, lebo neskôr našli toho, čo si prisvojoval to, čo nebolo jeho. Ale on, tento rok už končí vysokú školu. Povedal som mu, že by sa im mal poďakovať, že sa tak stalo, že ho obvinili a že dnes sa vďaka tomu dostal vyššie, urobil si vysokú školu a zariadil si život. Súhlasil so mnou a hovoril, že áno, že im ďakuje, že sa tak stalo, lebo aj zlo je niekedy na niečo dobré.

Je to už v živote tak, že pri hľadaní spravodlivosti sa vie ublížiť aj nevinným ľuďom. Ale prežité zlo nám veriaci prinesie dobro. Preto aj sv. apoštol Pavol píše, že za všetko a vždy ďakujte Bohu. Nám veriaci je potrebné usilovať sa zo všetkého, z dobra aj zo zla, vybrať si dobro na spásu našich duší a šťastie v tomto živote, no aj v budúcom. Za všetko, čo musíme v živote prežiť máme ďakovať.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

AKÝMI DOBRAMI NÁS OBDARÚVA CHRÁM BOŽÍ

Slovo na sviatok Stretnutia Hospodinovo

„Nyni otpuščajesi raba Tvojeho., ... Teraz prepustiš Vladyko svojho služobníka, lebo moje oči videli Tvoju spásu.“ - Týmto slovom pravedný stavec Simeon vítal Isusa - malého Isusa, ktorého rodičia priniesli do Jeruzalemského chrámu. Jeho srdce zahorelo radosťou, lebo našlo pokoj a blízkosť neba v tomto malom dieťati, ktoré ničím nebolo iné od iných detí, okrem toho, že práve pri ňom sa mu zachvelo srdce v pokore pred sľúbeným Mesiasom, ktorého celý svoj život očakával.

Jeho stretnutie s Isusom Christom bolo vyplnením túžobného očakávania, lebo smrť sa ho nemala dotknúť skôr ako jeho oči neuvidia „Svetlo osvčujúce pohanov a slávu Izraela, ľudu Božieho“, ... a teraz uzrel Sľúbeného Božieho - Isusa Christa, Spásu Izraela.

Keď sa prizrieme tejto udalosti, vidíme, že tento spravodlivý človek očakával prisľúbeného Mesiasa, Záchrancu v chráme - v Božom dome.

Preto sa skúsme zamyslieť nad úlohou chrámu pre naše vlastné, naše osobné **STRETNUTIE S HOSPODINOM**. Čo dáva chrám pre náš duchovný život? Akým dobrom nás obdarúva?

V Prológu, v poučení na sviatok Stretnutia Hospodina so spravodlivým Simeonom, medzi iným nachádzame poučenie o chráme: „Chrám je dom Boží - hovorí Prológ. Je prístavom pre kresťanov., prístavom, z ktorého sa modlitba ľahšie dostáva k Bohu. Tu sa očisťuje duša i telo. Tu každý, kto s vierou prichádza, nachádza spasenie. Tu sa prináša chvála a modlitba Bohu za celý svet. Tu sa nám predstiera svätý stôl Boží, ktorý nám ponúka životodárnú duchovnú potravu - sv. Telo a Krv Baránka Božieho, Ktorý sa obetoval za celý svet, a Ktorý nás volá a hovorí: „Kto je Moje telo a pije Moju krv, prebýva vo Mne a Ja v ňom“ (Jn 6, 56). Toľko poučenie Prológu, ktoré nám hovorí o dobrách, ktoré nám dáva chrám.

Ale či je to všetko? Nie, lebo chrám nám ponúka omnoho viac dobier a darov, ktoré sú pre nás takisto potrebné a spásiteľné ako tie, o ktorých nám hovorí Prológ.

Sv. Ján Zlatoústý hovorí: „Aký veľký je Christos, náš Spasiteľ vo Svojich daroch. Zástupy anjelov na nebesiach vzdávajú Bohu chválu., na zemi Ho ľudia ospevujú stojac na modlitbách v chráme. Serafíni na nebesiach spievajú Trojsvätú pieseň., a na zemi ľud Boží v chráme spieva „Svätý Bože, Svätý Krypkýj, svätý Bezsmernýj, pomiluj nas“. Zástupy nebesťanov i pozemšťanov spolu oslavujú Predvečného Boha. Spolu vzdávajú chválu, spolu Ho ospevujú. Nekonečná Božia láska ich zjednotila v jedno Božie spoločenstvo. Duch Svätý ich zjednotil a Otec prijal ich modlitbu. Nebeské i zemské tóny zjednotila Presvätá Trojica v preľúbeznú a blaženú pieseň. Nič nemôže byť pre

náš život osoznejšie ako dobrá, ktoré sa nám dávajú v chráme. V chráme radosť tých, ktorí sa radujú znásobuje., utrápení nachádzajú posilnenie a žialiaci potešenie., ustatí nachádzajú odpočinutie a každý získava pokoj pre svoju dušu. Ako hovorí slovo Božie: „Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a Ja vám dám odpočinutie!“ (Mt 11, 28)

Čo znamenajú pre nás tieto slová? Hospodin, Ktorý ťa pozýva do chrámu, pozýva ťa na hostinu, kde si odpočineš od svojich starostí a problémov., kde obľahčí ťarchu tvojich hriechov, pokojom vyľieči tvoje trápenia a duchovnou radosťou zaženie tvoj smútok. Taká je Jeho starostlivosť o nás a dobrota!

Podľa slov sv. Jána Zlatoústeho sa nám v chráme dostávajú neopísateľné milosti. Chrám nás ľuďi spolu s anjeli zjednocuje na oslavnej bohoslužbe nášmu Stvoriteľovi., zjednocuje cirkev nebeskú a pozemskú., blahodaťou Božou posilňuje náš život a naplnia nás milosťou, dáva útechu, posilu, pokoj, odpočinutie, ktoré nenájdeme nikde inde, iba v chráme Božom. Tu sa zmazujú naše hriechy a liečia choroby našej duše. Čo ešte k tomu dodať? Ak, tak dať radu, aby sme ďakovali Hospodinovi za to, že máme chrámy. Aby sme ďakovali za dary, ktoré sa nám v chráme Božom dávajú. A hlavne, aby sme sa neustále ponáhľali do chrámu, ako deti k svojej matke, so všetkými radosťami i starosťami, so strachom Božím, pokorou, ale i radosťou v srdci sme spolu s Dávidom volali: „Ako jeleň dychtí po vodných bystrinách, tak dychtí po Tebe, ó Bože, moja duša! (Žalm 41, 2) Aké milé sú Tvoje príbytky, ó Hospodine mocností. Túži, priam prahne moja duša o nádvoríach Hospodinových! (Žalm 83, 2*) Lepší je deň v Tvojich sieňach, než inde tisíce., radšej chcem stáť na prahu v dome Hospodinovom, ako prebývať v stanoch hriešnikov“ (Žalm 83, 11).

Spravodlivý Simeon sa dočkal v chráme zasnúbeného Mesiasa, stretol sa s Hospodinom svojho života a s radosťou v srdci volal: „Teraz prepustiš Vladyko, služobníka svojho, lebo moje oči videli Tvoju Spásu.“

Každý jeden z nás môže stretnúť Boha na každom mieste, lebo On Je všade a všetko naplňuje, ale obzvlášť chrám - dom Boží je tým miestom, kde môžeme Boha stretnúť.

Iba musíme otvoriť svoj duchovný zrak a hlavne naše srdce a prijať Ho do svojho života. On obchádza, klope, a je len na nás, či mu otvoríme a pozveme ho do svojho srdca, do svojho života.

A keď do života človeka vstúpi Boh, vtedy naplní srdce pocit naplnenia zmyslu života. A spolu so spravodlivým Simeonom budeme môcť povedať: „Teraz prepustiš Vladyko, služobníka svojho, lebo moje oči videli Tvoju Spásu.“

jerej Dušan N. Tomko

Správa o činnosti a stave Pravoslávnej akadémie na Slovensku za uplynulé obdobie od 4.10.2006 do 27.12.2007

Pravoslávna Akadémia - vzdelávacie, kultúrne, spoločenské a informačné centrum na Slovensku (ďalej len PA), vo svojej viac ako 8-ročnej histórii, prešla mnohými situáciami, príjemnými i nepríjemnými.

V predchádzajúcom období sa už však zdalo, že svoju činnosť ukončí. Avšak vďaka Božej milosti i osobnej zainteresovanosti mála členov PA sa tomu tak nestalo.

Dalo by sa mnoho polemizovať o príčinách tohoto stavu, no nového vedenie PA, ktoré vzišlo po Mimoriadnom valnom zhromaždení PA (3.10.2006), si dalo v prvom rade za cieľ skonsolidovať pomery v PA, nehľadiac príliš do minulosti, ale viac sa pozerať do budúcnosti. S odstupom času sa domnievame, že sa to vskutku aj podarilo.

Dňa 24.10.2006 bola za prítomnosti exprezidenta PA Mgr. Bohumila Vopršáleka, riaditeľa PA prot. Mgr. Vladimíra Spišáka, člena PA Mgr. Iva Ozimaniča a prezidenta PA Mgr. Róberta Ivana, PhD. v bývalých priestoroch PA prevzatá agenda a účtovníctvo PA. Je potrebné podotknúť, že odstupom času sa zistilo, že neboli vedené dostatočne, hlavne v styku so Sociálnou poisťovňou (odvody za zamestnancov PA - Dohody o vykonaní práce) a v otázke platenia členských príspevkov za predchádzajúceho obdobia (dlhy). Daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2006 spracovala členka PA Lenka Lukáčová, za čo jej patrí naša srdečná vďaka. Avšak neprijala ponuku vedenia ekonomickej sekcie ďalej.

K problematike priestorov PA. Dňa 7.11.2006 bola podaná žiadosť o uzatvorenie novej nájomnej zmluvy

s Úradom eparchiálnej rady MPE v Michalovciach, uskutočnilo sa aj stretnutie s vedením úradu, avšak nedospelo sa ku konsenzu. Úrad potom prenajal tieto priestory súkromnej spoločnosti IVIRON, s.r.o., ktorej konateľom je zároveň prezident PA. Táto spoločnosť dodnes bezplatne poskytuje svoje prenajaté priestory na ul. Duklianska 20 v Michalovciach pre činnosť PA ako sponzor PA.

Pozvoľne sa naštartovala aj samotná činnosť PA. Dňa 16.11.2006 bol vytvorený peňažný účet v slovenských korunách v HVB Bank Slovakia (po zlúčení sa dnes táto banka volá Unicredit Bank Slovakia, číslo účtu je nezmenené). Dňa 20.11.2006 bola PA registrovaná ako príjemca 2% dane. Ku dnešnému dňu sa z tejto asignácie eviduje na peňažnom bankovom účte PA suma 33.358,-Sk. Tu je potrebné poznamenať, že do tejto aktivity sa nezapojil takmer žiaden člen PA.

Veľká vďaka patrí p. Mgr. Viktorii Ivanovej, p. Marcelovi Bajuszovi a zamestnancom UNOMEDICAL, s.r.o., dánskej spoločnosti s pobočkou na Slovensku, ako aj ďalším bohuznámym fyzickým osobám mimo Pravoslávnej cirkvi na Slovensku, ktorí asigovali 2% zo svojich daní práve PA. Podľa doterajšej štatistiky z minulých rokov je to najvyššia vyzbieraná suma v histórii PA. Vo všetkých prípadoch ide o fyzické osoby. PA je registrovaná v Notárskej komore SR od 28.11.2007 ako príjemca 2% dane aj za tento rok.

Týmto bodom môžeme konštatovať, že všetky body z Uznesenia Mimoriadneho Valného zhromaždenia PA zo dňa 03.10.2006 boli splnené.

pokračovanie na str.4.

Z PRAVOSLÁVNEHO SVETA

Na večnosť odišiel arcibiskup Aténsky a celého Grécka Christodul

28. januára 2008 vo veku 69 rokov odišiel po ťažkej, zákernej chorobe na večnosť prvohierarcha Gréckej Pravoslávnej Cirkvi arcibiskup Aténsky a celého Grécka Christodul.

Vladyka Christodul sa narodil 17. januára 1939 v Xanthi (Grécko). V r. 1962 ukončil právnickú fakultu Aténskej Univerzity a v r. 1967 teologickú fakultu. V r. 1961, počas štúdia na právnickej fakulte, bol vysvätený na diakona a v r. 1965 na kňaza. Takmer desať rokov bol kazateľom a duchovníkom v chráme Uspeňija Božej Matky v Aténach, neskôr bol sedem rokov sekretárom Posvätnéj synody Gréckej Pravoslávnej Cirkvi.

14. júla 1974 bol chirotonizovaný na biskupa s titulom metropolita Dimitriadský. 28. apríla 1998 bol Synodou Gréckej Pravoslávnej Cirkvi vybraný za hlavu miestnej Cirkvi, arcibiskupa Aténskeho a celého Grécka.

V lete minulého roka mu bola diagnostikovaná rakovina pečene a hrubého čreva. Neskôr strávil desať týždňov v nemocnici v Miami, októbromu transplantáciu pečene však museli prerušiť potom, ako lekári zistili, že rakovina sa rozšírila. Posledné mesiace sa zdravotný stav vladyku Christodula výrazne zhoršil. Napriek neustále sa zhoršujúcemu zdravotnému stavu, vladyka odmietol hospitalizáciu v nemocnici a až do svojej smrti bol vo svojom dome na aténskom predmestí Psyhico.

Telo arcibiskupa Christodula bude vystavené v katedrálom chráme v Aténach, a samotné pohrebne obrady za účasti konštantinopolského patriarchu Bartolomeja a jeruzalemského patriarchu Teofila budú vykonané na štvrtý deň od zosnutia vladyku.

Vičnaja jemu pamjať!

Spoločensko - politické nepokoje v Keni sa týkajú aj pravoslávnych veriacich

Spoločensko - politické nepokoje v Keni, vyvolané výsledkami prezidentských volieb, ktoré si v posledných dňoch vyžiadali životy už vyše 500 osôb a vyše 250-tisíc obyvateľov muselo opustiť svoje domovy, sa dotkli aj niekoľkých desiatok pravoslávnych rodín (duchovných i laikov), ktoré pri požiaroch prišli o celý svoj majetok.

Arcibiskup Makarios (Tillyrides), hlava Pravoslávnej Cirkvi v Keni vo svojej správe hovorí: „Mnohé domy pravoslávnych kresťanov v Kiberi úplne zhoreli. Útočiaci dav pred očami niekoľkých našich duchovných zničil celý ich majetok., v plameňoch zhoreli domy, ale aj celé stáda dobytky“.

Mnohí z pravoslávnych obyvateľov v Kiberi, ktorých sa tieto nepokoje dotkli, ktorí zostali bez strechy nad hlavou a s nedostatkom potravín, našli útočisko v Patriarchálnom duchovnom Seminári, ale mnohí boli donútení opustiť svoje domovy a vydať sa kočovať krajinou.

Arcibiskup Makarios vyzýva všetkých k pokoji a všetkých pravoslávnych kresťanov prosí o modlitbu za pokoj v Keni: „Aby obyvatelia Kene, vedení Svätým Duchom, skrze jednotu vo viere v Boha Otca, dosiahli pokoj láskou Jeho Syna Isusa Christa“.

Metropolita Varšavský a Poľska Sáva o diskriminácii pravoslávnych v Poľsku

Metropolita Varšavský a Poľska Sáva obvinil štátnu televíziu z diskriminácie pravoslávnej menšiny v Poľsku.

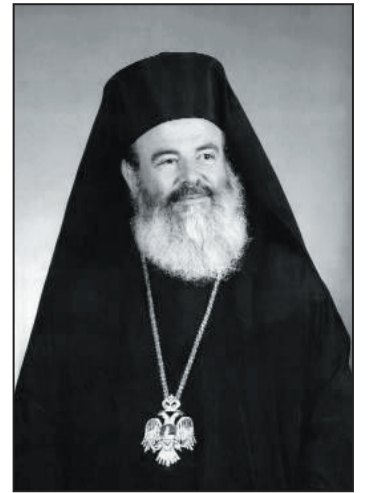
Podľa prvopredstaviteľa Poľskej Pravoslávnej Cirkvi, televízia vyčlenila málo priestoru pre pravoslávne sviatky Christovho narodenia slávené podľa juliánskeho kalendára.

V liste metropolitu Sávu riaditeľovi poľskej štátnej televízie A. Urbanskiemu, vladyka upozorňuje na skutočnosti, ktoré sa udiali počas Roždestvenských sviatkov: sviatočné pravoslávne bohoslužby boli televíziou zostrihané do 45 min. verzie a odvysielané v pracovný deň (9. januára) o 7.20 hod. ráno, kedy väčšina veriacich, divákov odchádza do práce a do školy.

„Podobné akcie poľských médií nie sú náhodné“, - vyjadril sa Prvohierarcha Poľskej Cirkvi.

Tu sa podsúva otázka - koľko priestoru poskytujú slovenské médiá pri príležitosti našich sviatkov a významných udalostí našej Cirkvi?

zdroj: patriarchia.ru., cerkiew.pl.

Ostatky svätého kňaza Maxima Sandoviča, mučeníka za Pravoslávie, budú uložené v michalovskej eparchii

V dňoch 9.- 10. januára 2008 navštívil preosvietený vladyka Juraj v doprovode protosynkela michalovskej eparchie prot. Vasil Bardzáka a tajomníka úradu eparchiálnej rady prot. Bohuslava Seniča Jeho Vysokopreosvietenosť Adama, arcibiskupa premyšlskej a novosondeckej eparchie sesterskej Poľskej pravoslávnej cirkvi, v jeho sídelnom meste Sanoku, neďaleko od slovenských hraníc. Na základe jeho požehnaní získala michalovská eparchia drahocenný dar – dve čiastočky ctihodných ostatkov svätého kňaza – mučeníka Maxima Sandoviča (umučený v r. 1914)

Sväté ostatky nášmu biskupovi odovzdal arcidekan prot. Roman Dubec, správca farnosti Gorlice, kde je v chráme Najsvätejšej Trojice telo novomučeníka uložené.

S požehnaním preosvieteného vladyku Juraja budú sväté ostatky uložené v chráme sv. proroka Eliáša v Inovciach a v chráme Záštity Presvätej Bohorodičky v Košiciach.

prot. Vasil Bardzák, riaditeľ biskupského úradu

ZMLUVA VIERY A LÁSKY

Tabule Božieho Zákona

Keď Všemilostivý Hospodin Boh vyviedol vyvolený národ z Egyptskej krajiny, zo zeme ich 400 ročného otroctva, izraeliti okrem svojho imania a darov, ktorými ich Egypťania pri ich odchode obdarovali, si so sebou z Egypta zobrali aj nános pohanského poblúdenia a nevedomosti, ktorý sa na nich počas doby otroctva nalepil.

Aj napriek veľkým skutkom, ktoré Hospodin Boh konal pred ich zrakom, sa pri prvej príležitosti búria a reptú proti svojmu Bohu, Ktorý ich Svojou mocnou pravou vyviedol z otroctva. Stáročia otroctva vytrhli z ich srdca slobodu Božích detí, takže Izrael nebol schopný postaviť sa v pravej slobode, ako vyvolený Boží národ a svedčiť v pohanskom svete o Jedinom, Pravom Bohu, Hospodinovi.

Preto im Hospodin Boh vo Svojej premúdrosti dáva na Sinajskej hore skrze Svojho proroka Mojžiša Zákon, ktorý z nich robí nielen národ v kultúrnom ponímaní, ale ktorý z nich robí hlavne vyvolený národ Boží. „Ja Som Hospodin, váš Boh, Ktorý vás vyviedol z Egypta, ... aby som bol vašim Bohom (3 Moj 25, 38). Budem chodiť medzi vami, budem vám Bohom a vy budete Mojmim ľuďom. Ja Som Hospodin, váš Boh, ktorý vás vyviedol z krajiny Egyptanov, aby ste viac neboli otrokmi (3 Moj 26, 12-13)“ ... a za hromobitia im - ale aj nám, hovorí slová Zákona Božieho: „Ja Som Hospodin Boh tvoj: nebudeš mať iných bohov okrem Mňa. - Neurobiš si modlu, ani podobu ničoho, čo je hore v nebi, čo je dolu na zemi, alebo čo je vo vode, čo pod zemou; nebudeš sa im klaňať ani im slúžiť, lebo ja som Hospodin tvoj Boh, Ktorý trestám neprávosť otcov na synoch, do tretieho a štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia a milosť preukazujem tisícom, ktorí ma milujú a zachovávajú moje prikázania. - Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha nadarmo, lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužíva. - Pamätaj, aby si deň sviatočný posvätil: šesť dní pracuj a konaj svoju prácu, ale siedmy deň je dňom tvojho Boha. - Cti otca svojho i matku svoju, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh, aby si dlho žil na zemi. - Nezabiješ. - Nescudzoložíš. - Nepokradneš. - Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu bližnému. - Nežiadáš majetku bližného svojho, nepožiadáš manželku bližného svojho ani nič čo je jeho“ (2 Moj 20*).

Aj keď Boh na Sinaji dal prikázania izraelskému národu, jednako zaväzujú aj nás - národ Novej Zmluvy, lebo vo svojej podstate sú tým vnútorným zákonom, ktorý je podľa sv. apoštola Pavla vpísaný do srdca každého človeka. Ani Hospodin Isus Christos nezrušil Starý Zákon, práve naopak, dodržiaval ho, vyzýval žiť podľa Zákona Božieho a naučiť sa ho dôkladnejšie a lepšie rozumieť.

Boh dal Mojžišovi dve kamenné tabule, a aj my prikázania Božieho Zákona delíme do dvoch skupín. To preto, aby sa v nich zvýraznili dve podoby lásky - lásky k Bohu a lásky k bližnému a z toho plynúcich záväzkov a povinností.

„Ktoré je najväčšie prikázanie?“, spýtal sa židovský učenc Christa. - A Hospodin mu odpovedal: „Milovať budeš Hospodina Boha svojho, z celého srdca svojho, z celej duše svojej, z celej mysle svojej: to je prvé a najväčšie prikázanie, a druhé mu je podobné: Milovať budeš bližného svojho ako samého seba ... Na týchto prikázaniach spočíva Zákon a proroci“ (Mt 22, 37 - 40).

Boží Zákon vo svojej podstate v sebe zahrňuje tri záväzky pre nás a to: voči Bohu, Hospodinovi., voči bližnému a nakoniec voči samému sebe. Na prvom mieste je láska k Bohu, Ktorého máme milovať nado všetko, pre Jeho nekonečnú dokonalosť, múdrosť, spravodlivosť a milosrdenstvo. Na druhom mieste je láska k bližnému, ktorého máme milovať práve z lásky k Bohu., lebo láskou, dobrom, pomocou bližnému, slúžime samotnému Hospodinovi. A nakoniec samých seba máme milovať kvôli Bohu i bližnému.

Kresťan sebaúctou, rozvíjaním svojho ducha, ľudskej šľachetnosti vo svojej duši iniciuje obraz a podobu Božiu, koná na Božiu slávu a stáva sa spôsobilším k službe svojim bližným.

Hoci je celý Zákon Boží zhrnutý do dvoch prikázanií, súčasne je podelený aj na desať jednotlivých prikázanií, aby tým bol viac podčiarknutý náš vzťah a naše záväzky a povinnosti voči Hospodinovi a bližnému. Náš vzťah k Bohu, naše povinnosti voči Nemu boli zahrnuté do prvej tabule Zákona, do prvých štyroch prikázanií a náš vzťah k našim bližným, naše medziľudské vzťahy, povinnosti jeden voči druhému, zahrňuje vo zvyšných šiestich prikázaniach na druhej tabuli.

„Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. ... Ak ma niekto miluje, bude zachovávať moje slovo“ (Jn 14, 21*). „Lebo to je láska k Bohu, aby sme zachovávali Jeho prikázania“ (1 Jn 5, 3). „... a ktoré je najväčšie prikázanie?“, „Milovať budeš Hospodina Boha svojho, z celého srdca svojho, z celej duše svojej, z celej mysle svojej: to je prvé a najväčšie prikázanie, a druhé mu je podobné: Milovať budeš bližného svojho ako samého seba ... Na týchto prikázaniach spočíva Zákon a proroci“ (Mt 22, 37 - 40).

otec Nikodim

Svätý svätiteľ novomučeník Maxim Sandovič (Gorlický)

Medzi mučeníkmi za sväté pravoslávie na Podkarpátí je v histórii 20. storočia zapísané na prvom mieste meno mučeníka Maxima Sandoviča. Jeho vrahom bol rakúsko-uhorský režim, pre ktorý boli pravoslávne ideály cudzie a ubíjajúce. Svätcennomučeník Maxim Gorlický je symbolom mučeníctva Rusínov, trvajúcich na svojich tradíciách, milujúcich svoju rodnú zem a pravoslávie – vieru predkov.

Narodil sa 1. februára 1885 v lemkovskej dedine Ždyňa, v rodine uniatskeho žalmistu Timoteja a Kristíny. Základné vzdelanie ukončil v Jasle. Počas štúdiá na gymnáziu v Nowym Sączu sa vyznačoval veľkou zbožnosťou a jeho snom bolo dostať sa do kláštora s prísnyimi pravidlami, aby sa v ňom mohol v plnosti oddať Bohu.

Keď Maxim ukončil štvrtú triedu gymnázia, vstúpil do gréckokatolíckeho kláštora radu baziliánov v Krechowe. Lenže tam nenašiel to, po čom túžil – tvrdú kláštornú disciplínu, vysoko asketický život, úplné oddanie sa Bohu. Po troch mesiacoch kláštor opustil a odišiel do mužského pravoslávneho monastiera v Počajeve. Tu konečne našiel to, čo už dlho hľadal. V krátkom čase sa preslávil svojimi cnosťami a bol považovaný za vzorného mnicha, ktorý sa nebojí žiadnej práce.

Keď monastier navštívil eparchiálny biskup Antonij (Chrapovický), Maxima predstavil ako vzorného poslušníka. Biskup strávil veľa času pri dlhých rozhovoroch s Maximom. Radil mu odísť do duchovného seminára v Žytomíri, čo aj nakoniec Maxim urobil. Svoj návrat k pravoslávii potvrdil aj ukončením seminára s vyznamenaním. Krátko potom uzavrel svätú tajinu manželstva s Pelágiou Hryhorjuk (dcéra kňaza v Nowobrezowe v kraji Hajnówki).

11. septembra 1911 bol biskupom Antonijom Chrapovickým vysvätený na kňaza. Ponúkol mu farnosť v Kyjevskej eparchii, no otec Maxim si vybral ťažšiu misionársku prácu uprostred svojich blízkych a tak sa vracia do rodného kraja. Nie nádej na počet a bohatstvo viedli otca Maxima do jeho rodného kraja, ale pocit dlhu – potrápiť sa pre blaho svojho národa, šíriť pravoslávnu vieru. V tom čase sa na Lemkovčine začína rušný návrat Lemkov k pravoslávii.

vladyka Juraj preberá sv. ostatky novomučeníka Maxima

dost' netrvala veľmi dlho. Pár dní po tom je potrestaný jasielským starostom pokutou 400 korún a ôsmymi dňami väzenia.

... Tak sa začína trnitá cesta pravoslávneho kňaza. Jeho kňazská služba nebola ľahká a trvala necelé dva roky, pretože bola prerušovaná viacerými 48 hodinovými pobytmi vo väzení. Odkedy bol vysvätený na kňaza, neustále narážal na konflikty zo strany vlády. Otec Maxim sa vracal domov, slúžil sväté liturgie, krstil deti a opäť bol väznený. Rakúsko - Uhorská monarchia videla v obrode pravoslávnia hrozbu pre bezpečnosť štátu. Uvedomila si, že pravoslávie nie je chvíľková móda a tak uväznili pre nich nepohodlného kňaza. 28. marca 1912 je otec Maxim uväznený a následne deportovaný do Lvova. ... V cele s otcom Maximom boli ešte traja väzni: Simeon Bendasiuk, vedec a žurnalista z Lvova, obžalovaný zo šírenia Gogoľových románov, organizovania vzbúr a podporovania pravoslávnia; Bazil Kolder, študent práva, uväznený za otvorenie knižnice v Światkovej Wielkiej; ako aj pravoslávny kňaz Hnat (Ignác) Hudyma.

... V tom čase navštívil vo väzení otca Maxima posol uniatskeho

metropolitu Andreja Šeptického, kňaz Nikita Romaniuk, ktorý mu ponúkol návrat do únie. Ten návrat mal byť rovnoznačný s prepustením z väzenia. Otec Maxim ho však odmietol. V apríli 1914 sa začal proces, ktorý presiahol hranice všetkej čestnosti.

... Otec Maxim plnil svoju kňazskú službu vo svojej dedine iba šesť týždňov a počas svojho celého života iba trochu viac ako štyri mesiace.

Po vypuknutí 1. svetovej vojny je v prvých dňoch mobilizácie znovu uväznený, no tentokrát vo väznici v Gorliciach. Taký istý osud postihol aj väčšinu obyvateľov jeho rodného dediny Ždyňa, dokonca aj jeho blízkych, otca, matku, brata a ženu, ktorí boli obvinení z rusofilstva a údajnej náklonnosti k Rusku.

R a k ú š a n i a videli v každom pravoslávnom kresťanovi svojho nepriateľa ruského špióna.

Matuška Pelágia tiež nemala ľahký život. Keď sa vydala, určite nepredpokladala, že častejšie bude očakávať väzneného muža, ako žiť po jeho boku. 12. augusta bola uväznená. Nevedno prečo, nebola hneď prevezená do väzenia v Gorliciach. Viac ako deväť dní bola zadržovaná v dome richtára v dedine Rzepiennik neďaleko Biecza. Až 21. augusta ju previezli do Gorlic, kde bola spočiatku umiestnená v cele, ktorá sa nachádzala v pivniciach – suterénoch, spolu s cigánkami zadržanými za bežné krádeže. Tieto priestory boli pod ľudskú dôstojnosť. Neskôr bola premiestnená do jednomiestnej, temnej a úzkej cely na prvom poschodí. Kdesi v susedných celách sedeli o. Maxim a jeho otec Timotej.

... 5. septembra prišiel do Gorlic priamo zo Salzburgu šesťdesiatčlenný oddiel rakúskych žandárov, vykonávajúcich exekúcie (popravu). Ž Linzu prišiel rotmajster Dietrich. Ako sa neskôr ukázalo, to on odohral rolu prokurátora i sudcu, ktorý odsúdil o. Maxima Sandoviča na trest smrti bez akéhokoľvek vyšetovania.

6. septembra 1914 je otec Maxim na nádvorí gorlického väzenia bez súdu a rozsudku, na rozkaz rotmajstra Dietricha z Linzu, zastrelený. Po vyvedení otca Maxima z cely mu rotmajster Dietrich sňal kovový kňazský kríž a kriedou mu na reverendu nakreslil kríž. Oproti neho vo vzdialenosti asi päť metrov postavil dvoch vojakov s nabitými puškami. Na rozkaz bolo z pušiek vystrelené. Po prvom výstrele stihol ešte otec Maxim padajúc na zem zvolat: „Nech žije ruský národ a pravoslávna viera“. (Podľa iných dokumentov, jeho posledné slova zneli: „Nech žije sväté pravoslávie...“) Ranený otec Maxim bol dobytý strelou z pištole do hlavy (tak prikazoval predpis, týkajúci sa popravy odsúdencov). Z väzenských okien sa na popravu pozerali aj väzni, medzi ktorými boli aj otec Timotej a jeho tehotná žena Pelágia. Telo otca Maxima bolo pochované bez kňaza na okraji gorlického cintorína, pod oplatením.

... Dnes budova okresného súdu v Gorliciach na Warmińskiego ulici plne pulzuje životom. Väčšina obyvateľov mesta ani nevie, čo sa tu v lete 1914 odohralo. Na väzenskom múre už nie sú stopy po guľkách, ktoré zobrali o. Maximovi život. V 90. rokoch bola umiestnená vo výške asi dvoch metrov tabuľa s nadpisom vo lemkovsky: „Tu dňa 6.9.1914 zahynul mučeníckou smrťou, zastrelený rakúskymi žandarmi, otec Maxim Sandovič, syn lemkovskej zeme. K 80. výročiu smrti verní Lemkovia“. Spomienka na sv. Maxima Gorlického je medzi Lemkami už od konca vojny veľmi uctievaná.

Z diplomovej práce Mgr. Petra Bzika na tému:
„Svätí na území Čiech a Slovenska“

krátené redakciou

Sviatky v Inovciach s novou skupinou BPM - sv. Anny

Pred niekoľkými týždňami sa v hlave našej Janky, čiže mňa, zrodil nápad urobiť pár krokov vpred.

Po úvahách ako na to, sme sa s pomocou kamarátok, d. o. Pavla rozhodli pre založenie skupiny Bratstva pravoslávnej mládeže, ktoré už dnes nesie meno sv. Anny, pretože nás najviac zaujala.

Spolu s duchovným otcom a matuškou sme ako prvú príležitosť využili deň svätého Nikolaja a pripravili malé podakovanie za jeho príchod, kde naše detičky ukázali odhodlanie a predstavili sa vo veľmi dobrom svetle. Básničky a piesne sa s našou menšou pomocou čerstvých stredoškôľáčok zvučne ozývali chrámom a všimla som si, že naše „inovské babky“ sa nedokázali ubrániť slzám.

Pri tejto milej príležitosti nás pocítil návštevou aj vladyka Juraj, ktorý odsľúžil svätú Liturgiu a pomohol nášmu Nikolajovi rozdať darčeky. Nikolaj nezabudol ani na dospelých a štedro na všetky strany rozdával cukríky.

Dôstojný Vladyka pôsobil veľmi príjemným dojmom, no najviac sa mi pozdával jeho prístup k veciam, pri ktorom vkusne využíval humor a sme mu všetci veľmi vďační za požehnanie nášmu bratstvu.

Prvá misia s posolstvom rozsievania dobrej nálady a úsmevov bola splnená. Veď je to krásne a určite má každý rád ten detský pohľad plný iskričiek a radosti. Možno práve preto sme sa rozhodli vydať takouto cestou. Avšak našli sa i takí, ktorí sa kvôli vysokému veku alebo chorobe nemohli s nami duchovne potešiť, preto sme požiadali Nikolaja, aby u nás ostal o deň dlhšie a mohli sme spolu navštíviť práve ich. Pre nás a pre tých, ktorí sa s nami tešili, to boli dva dni plné krásnych duchovných zážitkov, ktoré vytvorili hrejivú predvianočnú atmosféru. A pritom je to len začiatok toho, čo sa chystáme robiť ďalej.

V rámci noviniek sme sa najskôr rozhodli usporiadať našu prvú benefíciu s názvom **Nesieme Vám novinu**, ktorá sa konala dňa 6. januára 2008 po Veľkom povečerií okolo 22:00 hod.. Pred tým naši chalani stihli navštíviť už zopár domov s posolstvom narodenia Isusa Christa.

S veľkým očakávaním a trémou aká bude odozva na náš spej, sme začali spievať koledy, ktoré sme predtým usilovne cvičili. Či naše úsilie padlo na úrodnú pôdu a dotklo sa srdce ľudí, sme sa

postupne dozvedali od našich veriacich, ktorí si prišli vypočuť koledy v našom podaní.

Prvé, pre nás dôležité uznanie, zaznelo z úst dôstojného vladyku Juraja, za ktoré sme sa mu poďakovali spoločným „mnoholitím“.

Aj keď sme sa snažili naplánovať všetko do najmenších detailov, pár kúskov puzzle nám niekam uletelo, ale celkový dojem po ukončení bol úžasný a každá zmienka o našom speve bola iba chvályhodná.

Dobry pocit z vykonanej práce nás posunul o ďalší stupienok vyššie a motivuje nás, aby sme pokračovali.

A čo ďalej? Myslím, že s požehnaním Pána Boha to dotiahneme ďaleko a s nádejou v srdci splníme všetky predsavzatia, ktoré sme si stanovili.

Takže, tešte sa na nás ...

Janči z BPM svätej Anny v Inovciach s kolektívom

Drahí dôstojní otcovia, bratia a sestry v Christu!

Nezabudnite že môžete pomôcť Cirkvi a nemusí Vás to nič stáť.

Darujte 2% dane

Z dane, ktorú odvediete štátu si môžete sami určiť, že 2% venujete na podporu charitatívnej a filantropickej služby našej eparchie.

Všetky informácie a postupy nájdete na internete na www.filantropiampe.sk

Správa o činnosti a stave Pravoslávnej akadémie na Slovensku za uplynulé obdobie od 4.10.2006 do 27.12.2007

pokračovanie zo str. 2

Aktivity PA v uplynulom období

Dňa 06.10.2006 PA podala na Úrade KSK v Košiciach návrh na verejné ocenenie na „Cenu Košického samosprávneho kraja“ pre Jeho Vysokopreosvietenosť Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska, ktorej bolo vyhovené. Slávnostného udeľovania tohoto ocenenia dňa 21.12.2006 v koncertnej sieni Reduty v Spišskej Novej Vsi, sa na pozvanie predsedu KSK JUDr. Zdenka Trebuľu zúčastnil aj prezident PA.

Dňa 09.02.2007 na pozvanie prezidenta PA navštívili Úrad eparchiálnej rady MPE v Michalovciach Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, CSc., podpredseda vlády SR, a PhDr. Ľubica Rošková, poslankyňa NR SR (SMER-SD). Na tomto stretnutí sa prejednávala otázka odluky cirkvi od štátu, materiálne i finančné zabezpečenie cirkvi, jej aktivít a iné.

Prezident PA sa aktívne podieľal pri nadviazovaní kontaktov Pravoslávnej cirkvi na Slovensku a hlavne Michalovskej pravoslávnej eparchie s čelnými predstaviteľmi vlády SR, NR SR, KSK a miestnej samosprávy na úrovni mesta. Takto sa realizovala pomoc PA voči Pravoslávnej cirkvi na Slovensku v diplomatickej oblasti.

V novembri 2007 bola uvedená do činnosti nová webová stránka PA: academy.orthodox.sk. Za jej prípravu patrí naša srdečná vďaka Ing. Marekovi Sabovi z Krásnoviec. Na jej doladení sa stále pracuje. Týmto sa naplnila hlavne informačná funkcia PA.

Organizačne sa PA v dňoch 29.-30.09.2007 v osobe prezidenta PA, členky PA Renáty Bajuszovej, riaditeľa PA Rastislava Jelinského a člena PA Radoslava Vrabeľa, aktívne zapojila do organizácie a zabezpečenia chirotonie a intronizácie nového michalovského pravoslávneho bis-

kupa Jeho Preosvietenosti Juraja. Za to im patrí naša srdečná vďaka.

Dňa 29.11.2007 predniesol prezident PA na pôde Úradu Prešovskej pravoslávnej eparchie v Prešove prednášku na tému: Pravoslávna akadémia na Slovensku a spolupráca s pravoslávnyimi cirkevnými obcami. Snahou prednášateľa bolo oboznámiť duchovných a laických pracovníkov PPE s činnosťou PA a možnosťami vzájomnej spolupráce a pomoci.

Záverom tejto stručnej správy o činnosti PA za uplynulé obdobie, sa chcem poďakovať Trojedinému Hospodinovi za nekonečnú milosť a pomoc pri udržaní tejto bohumilej organizácie, sponzorovi PA (IVIRON, s.r.o.) za priestorové i finančné zabezpečenie činnosti PA, darcom 2% dane za prejavenú láskavosť, všetkým spolupracovníkom PA, známym i neznámym darcom, ktorí zištné i nezištné, či svojimi modlitbami, prispeli k tomu, že občianske združenie Pravoslávna akadémia na Slovensku žije aktívne aj naďalej.

V blízkej budúcnosti bude potrebné prehodnotiť obsah stanov PA, členstvo jednotlivých členov PA a následne výber členského poplatku na činnosť PA, vypracovanie nových projektov pre jednotlivé grantové organizácie, osloviť nových spolupracovníkov PA a ešte viac prehĺbiť spoluprácu s už existujúcimi subjektmi prevažne z prostredia Pravoslávnej cirkvi na Slovensku i vo svete.

Preto prajem PA veľa tvorivých síl a životného elánu pre jej členov či spolupracovníkov, mnoho sponzorov i modlitebníkov, všetko pre blaho svätého Pravoslavia.

S láskou v Christu

Michalovce, 27.12.2007

*Mgr. Róbert IVAN, Ph.D.
prezident PA*

ZO ŽIVOTA EPARCHIE

Program Preosvieteného vladyku Juraja na mesiac Február

2. 2. /sobota/ 9.00 hod. Archijerejská sv. liturgia s posvätením sviečok pri príležitosti sviatku Stretnutia Hospodina v katedrálnom chráme v Michalovciach

3. 2. /nedeľa/ 10.00 hod. Archijerejská sv. liturgia v katedrálnom chráme v Michalovciach

5. 2. /utorok/ Zasadnutiu Eparchiálnej rady v Michalovciach

4. 2. - 8. 2. vždy o **16.00 hod.** veľkopôstné bohoslužbám (veľké povečerijské s veľkým kajúcim kánonom sv. Ondreja, biskupa krétskeho, či sv. liturgie vopred posvätených darov) v katedrálnom chráme v Michalovciach

10. 2. /nedeľa/ 9.00 hod. Archijerejská sv. liturgia v Pozdišovciach, spojená s vysviackou diakona Iva Ozimaniča na kňaza. Potom vykoná bohoslužbu Slávnosti Orthodoxy

14. 2. /štvrtok/ Stretnutiu duchovných v Michalovciach

17. 2. /nedeľa/ 9.00 hod. Archijerejská sv. liturgia s posvätením antiminsov pre eparchiu v katedrálnom chráme v Michalovciach

24. 2. /nedeľa/ 10.00 hod. Archijerejská sv. liturgia v Lastomíre, kde je uložená čiastočka dreva Christovho Kríža, spojená s obradom pozdvihnutia čestného Kríža

BLAHOŽELÁME

Blahoželáme sestre **Anne Pirčovej z Hažina**, ktorá sa 5. 1. 2008 dožila svojich krásnych 50-tych narodenín.

Sestra Anna je dobrou pravoslávnu veriacou a rada navštevuje sv. bohoslužby.

Ku gratuláciám sa pripájajú spolu so správcom aj veriaci PCO Hažín. Nech jej Hospod' Boh žehná aj ďalšie roky života v dobrom zdraví.

*prot. Mikuláš Sedlický,
správca PCO Hažín s veriacimi*

VIŤNAJA IM PAMJAŤ!

Dňa 6. 11. 2007 po dlhšej nemoci odovzdal Bohu svoju nesmrteľnú dušu vo veku 68 rokov milovaný manžel, otec, starý otec a brat kurátor **Tomáš Roman z Hažina**.

Jeho odchodom veľa stráca jeho milovaná rodina, ale aj pravoslávna cirkevná obec, lebo bol dobrým kurátorom a mal veľké zásluhy aj pri výstavbe nového pravoslávneho chrámu v Hažine, pri ktorom veľa pracoval od začiatku až do konca. Veľmi rád obsluhoval pri svätých bohoslužbách, čo nasvedčuje tomu, že miloval Hospoda Boha a rád mu slúžil.

S nebohým sa prišlo rozlúčiť mnoho ľudí, známych i priateľov. Nech Hospod' Boh upokojí jeho dušu vo Svojom Kráľovstve a dá mu večné odpočinutie.

Pohrebné obrady vykonali d. o. M. Sedlický z PCO Lastomír, ktorý aj predniesol kázeň a prot. M. Sedlický, miestny duchovný.

* * * * *

Dňa 1. 1. 2008 v nočných hodinách, po dlhšej nemoci ukončil svoju pozemskú cestu **Ján Senič z Lúčok**.

Jeho životná cesta sa skončila vo veku 83 rokov, práve v deň jeho narodenín a tak namiesto gratulácií pripadlo jeho deťom sa s ním rozlúčiť a dať mu posledné zbohom. Jeho pozemská cesta nebola ľahká, ale s Božou pomocou ju prekonával. Miloval Boha a prejavoval to svojou vierou v Neho.

Pohrebné obrady boli vykonané v dome smútku v Lúčkach za účasti väčšieho počtu ľudí. Kázeň predniesol d. o. Marek Sedlický, správca PCO Lastomír a v mene zosnulého sa s príbuznými a prítomnými rozlúčil prot. Mikuláš Sedlický, správca PCO Hažín.

Nech ho Hospod' Boh prijme do Svojho Kráľovstva a jeho duša nech odpočíva v pokoji.

*prot. Mikuláš Sedlický,
správca PCO Hažín*